

රුබයියාට හි කැඟවුණු කැබැඳි

පසුගිය සත්තිය කලාපයෙන් මමාර් බයියාට පිළිබඳ මා සැපයූ ප්‍රථමයාට හා සබැඳි මෙම ලිපියෙන් බයියාට මෙම පිළිබඳ කලාවට හා සාහිත්‍යයට දෙව් බොහෝදෙනෙකුන් නොදන්නා කරුණු කිහිපයක් ඉදිරිපත් කිරීමට අරමුණු කරමි. 1048 මෙයි මස 18 වැනි දින ඊසානදිග ඉරානයේ නිකාපූර් පර්දේසයේ උපත ලද හිසාන් අද්දින් අනුෆාද් උමර් ඉබන් රිබ්වනිම අල් බයියාට නිකාපූර් නමින් හැඳින්වෙන තනි පුද්ගලයා, රුබයියාට නම් වූ ලෝ පතල කාව්‍ය සංග්‍රහයේ නිර්මාණකරුවන මමාර් බයියාට ම මිස අන් කවරෙක් හෝ නොවේ.

මමාර් බයියාට් එවක සිරි සුවිශේෂ ගණිතඥයෙකි. චීප් ගණිතය පිළිබඳ මෙතෙක් ලියැවුණු විශිෂ්ටතම නිබන්දන අතරට ඔහුගේ "චීප් ගණිතය සාධනීය ගැටලු" නම් වූ නිබන්දනයක්ද එක්වේ (Treatise on Demonstration of Problems of Algebra). සතක සමකරණ ඇසුරින් වෘත්තයක් හා බහුවලයක් අන්තර්පෑදනය කිරීමේ ගුණාකාරයක් ලොවට ගැන්වාදීම එම නිබන්දනය ඇසුරින් සිදුකිරීමට

ශ්‍රෝතාර්ථයයි. රුබයියාට යනු සිරිපද ශ්‍රෝතාර්ථයයි.

පරිවර්තනයක ප්‍රබලබව රාජා පරිනිතයේ යමක අදාල මුල් පිටපතින් සන්නිවේදය වන දර්ශනය හෝ පනිවිඩය වෙතත් බයියන් අර්ථකතනය කරන ආකාරය මතයි. රුබයියාට යනු බයියාට් විසින් නිර්මිත ශ්‍රෝතාර්ථය අති විශාල සංඛ්‍යාවකි. පරිවර්තනයන් සිදුකර ඇත්තේ එම ශ්‍රෝතාර්ථයෙන් තෝරාගත් ශ්‍රෝතාර්ථය ගණනයක පමණි. එම හේතුව නිසා හෝ පරිවර්තනයෙන් විෂය පථයට අනුබද්ධව ඉදිරිපත් කළයුතු නිසා හෝ වෙනත් යම් කරුණක් හේතුවෙන්, රුබයියාට් සමූහයේ අනුපිළිවෙල බෙහෙවින් වෙනස්ව ගොස් ඇත. පරිවර්තනයේදී ඇතිවන අර්ථකතනයන්හි සාමාන්‍ය හා නිරවද්‍යතාවය හේතුවෙන් රුබයියාට් අර්ථයෙන් නිශ්චිතකම වෙනස් වූ පරිවර්තන රැසකටද උරුමකම් කියයි.

රුබයියාට් හි මුල් ප්‍රංශ පරිවර්තනය වන ජේ.ඩී. නිකල්ස්ට අනුව බයියාට් සූරි නිකාස් මුසල්මානුවෙකි. ඔහුගේ දර්ශනය මගේ මුලික වන්නේය. තවත් සමහරු බයියාට්ගේ දර්ශනය තුළ අද්වේවාදී ලක්ෂණද පැවති බවට මත පළ කළ අතර අන් අදහසක් වූයේ ශාස්ත්‍රීය ඉස්ලාම් දැකීමත් ඔබ්බට ගිය දර්ශනයක් ඔහු තුළ පවතින බවයි. එඩ්වර්ඩ් ෆීට්ස්ජර්ලිඩ් රුබයියාට් වෙත ආරුඛ කරන්නේ උත්කර්ෂවත් දෙව්වාදී ආවේශයකි.

රුබයියාට් ලිවීමෙන් බයියාට් ලොවට සන්නිවේදනය කළ ඉහළතරාදිය, මරණයෙහි ප්‍රථමනිප්‍රක්ෂිප්‍ය සහ සියල්ලෙහි ඇති අනිත්‍යතාව පිළිබඳ දර්ශනයේ බලපෑම ෆීට්ස්ජර්ලිඩ් විසින් මෙයින්ද කට ඇති බව විශ්වාසනීය විශ්ලේෂකයින්ගේ මතයයි. ෆීට්ස් ජර්ලිඩ් විසින් සමහර ශ්‍රෝතාර්ථයන් ලතින් බසින්ද පරිවර්තනය කෙරුනු අතර ඉංග්‍රීසි පරිවර්තනයේ සංස්කරණක් සතරක්ම

වූවේද ඔහු අතින්මය. මුල් සංස්කරණයේ ශ්‍රෝතාර්ථය 75ක්ද දෙවන සංස්කරණයේ ශ්‍රෝතාර්ථය 110ක්ද සතරවන සංස්කරණයේදී ශ්‍රෝතාර්ථය 101ක් වශයෙන් අඩංගු ශ්‍රෝතාර්ථ සංඛ්‍යාව පවා වෙනස්විය. පස්වෙනි සංස්කරණය සිදුවූවේ ෆීට්ස් ජර්ලිඩ්ගේ මරණින් පසු 1889 වසරේදීය. කරුණු එසේ වුවද 19වන සියවසේදී සාහිත්‍ය ලෝකය සැලකීමත් මිනීම සිරිපද ශ්‍රෝතාර්ථයක් "රුබයියාට්" නමින් හැඳින්වීමට තරම්ම බටහිර සාහිත්‍යකරණය තුළ පෙළඹවීමක් ඇතිකිරීමට ෆීට්ස්ජර්ලිඩ්ගේ රුබයියාට් පරිවර්තනය සමත් විය.

රුබයියාට්ට පරිවර්තනයක් බස නොදන්නා අයෙක් රුබයියාට් කියවීම තුළින් බයියාට්ගේ පනිවිඩය මනාව අවබෝධ කරගන්නේයැයි කෙසේත් කිව නොහැකි ලෙසම රුබයියාට් පරිවර්තනයෙහි විශ්වසනීයත්වය බිඳී ගොස් ඇති බව සාහිත්‍ය විශ්ලේෂකයින්ගේ මතයයි. බොහෝ පද්‍යයන්හි ඇරැක් සුන් වී ගොස් ඇත. සමහරක් පද්‍ය විශ්වාසයකින් යුතුව බයියාට්ගේ ස්වය නිර්මාණය හා කියවීමේ සැසඳිය නොහැකි තරමටම වෙනස්ව ගොස් තිබේ. සමහරක් විවේචකයින් ෆීට්ස්ජර්ලිඩ් පරිවර්තනය නොකළ වශයෙන් "ෆීට්ස්බමාර්ගේ රුබයියාට්" නමින් හැඳින්වෙන්නේද එවැනි යි. ෆීට්ස්ජර්ලිඩ් ඊ.ඩී. කොට්ට් හට 1858 දී ලියූ ලිපියක මෙසේ සඳහන් වූ බව මූලාශ්‍රවල සඳහන් වේ.

"රුබයියාට් පරිවර්තනය පාඨකයින් ආකර්ෂණය

කරනු ඇත්තේ එහි ආකෘතිය හා විචිත්‍රතාවය මගිනි. ඒවායෙහි නොමැති පදගතාර්ථයෙහි, එඩ්-ගෙකින් වැඩිහිටිය බොහෝ ශ්‍රෝතාර්ථයන් එහි ඇති බැවිනි. සමහර දෑ මගහැරී ගොස් ඇති බැවිනි. මමාර්ගේ ඔහුටම ආවේණික වූ ගුණාංගයක් වන සැලකිලි ගැන මට ඇත්තේ විමර්ශනීය. දෙතිවියාවකි. පරිවර්තනයක් කෙරෙහි මා තරම් වෙහෙස වුවත් තවත් ඇත්දැයි මම නොදනිමි. එහෙත් මුල් නිර්මාණ එකතාරයෙන්ම පවත්වාගත නොහැකිතම කාලය හෝ නොහැරලපන පාරවිලයකක් තුළින් හෝ ඒවා හුස්ම ගතයුතුය. හරිද ස්පන්දනය ඇති හේ කුරුල්ලෙක් පුළුන් පුරවා ප්‍රමිතලද රාජාලියෙකුට වඩා වර්ණා බැවිනි."

මෙය ලියන මා ඉතා සංවේදී වූ රුබයියාට් ශ්‍රෝතාර්ථයක් හැකි පමණ සරලව මෙහි පරිවර්තනය කොට දක්වමි. මා විසින්ද කියවනු ලැබුවේ ෆීට්ස්-

"ජර්ලිඩ්ගේ රුබයියාට් පරිවර්තනයයි. පළමු මුද්‍රණයේ සහ අවසන් සංස්කරණයේ පිටපත් කියවීමේ අවකාශය ලද බැවින් මෙම ශ්‍රෝතාර්ථය නො-වෙනස්ව පැවතීම මගේ සාමාන්‍යයට හේතු වූ බවද ලියා දක්වනු කැමැත්තෙමි.

කවි පොතක්, මුදු කෙණ්ඩියක් පාත් ගෙඩිකක යස රසක් ඔබත් මා ලග ගි ගැද්දී මැවෙයි පාරාදියයක්

Quatrain XI in Rubaiyat 1st edition: Here with a Loaf of Bread beneath the Bough, A Flask of Wine, a Book of Verse - and Thou Beside me singing in the Wilderness - And Wilderness is Paradise enow.

බයියාට් සමත්විය. 1079 දී සිදුකෙරුනු ඉරාන නොනිසි දිග දර්ශනය ප්‍රතිසංස්කරණයට පවා ඔහුගේ ගණිත ඥාණයේ දායකත්වය සැපයී ඇති බව පොත පතෙහි සඳහන් වේ.

බයියාට් පාර්ශ්වකයෙකි. මධ්‍යකාලීන ඉරාන ජාතික ප්‍රාඥයෙකු වූ අල් සමන්ෂාර් වරක් බයියාට් යනු විශ්වේ පාර්ශ්වකයෙකු ලෙස හැඳින්වුවද, ඔහුගේ විද්‍යාත්මක සොයාගැනීම්, ගණිත ඥාණය හා කවිත්වය තරමටම බයියාට් දර්ශනය ලෝකය විසින් වැළඳගත් බවත් ඉතිහාසයේ සඳහන් නොවේ. බොහෝ මතයන්ට අනුව නම් බයියාට්ගේ දර්ශනය, සුප්‍රසිද්ධ ඉස්ලාම් දර්ශනවාදියෙකු වූ අවිසෙනාගේ 'Avicenna' දර්ශනයට බව සඳහන් වේ.

බයියාට් විසින් විශ්වාසනීයයට දායාද කරන ලද නිර්මාණ පිළිබඳ ප්‍රථම වරට අධ්‍යයනයක යෙදෙන විශේෂිතයා වන්නේ බ්‍රිතාන්‍ය ජාතික ලේඛකයෙකු හා කවියෙකු වන එඩ්වර්ඩ් ෆීට්ස්-ජර්ලිඩ් (1809*1883). ඔහු බයියාට්ගේ කවිත්වය ලොවට හැඳින්වා දෙන්නේ රුබයියාට් කාව්‍ය සංග්‍රහය පරිවර්තනය කිරීම තුළිනි.

අප අද කියවන්නාවූ රුබයියාට් සියලු පරිවර්තනය හෝ ඉංග්‍රීසි පරිවර්තනය මගින් බයියාට්ගේ ස්වය නිර්මාණයේ පනිවිඩය එළෙඹින්න කියැවෙන්නේයැයි සොයා බැලීම කාලෝචනය."රුබයී" යන්නෙහි අර්ථය වන්නේ

බලනනට ඇති පත්තර අතර කියවන්නට ඇති පත්තරයක්

Abott is planning to rip off Australians

save
medicare

Say no to Abbott's fees and cuts!

We pay enough TAX to keep Medicare at the present state.

Say NO to
MEDICARE
Fees

ඇබට්ගේ සැලසුම්ව අනුව

- වෛද්‍යවරයෙකු ගමුවීමට
- වෛද්‍ය පරීක්ෂා සඳහා
- එක්සියම් ඇතුළු ස්කෑන් සඳහා

ගාස්තුවක් ගෙවන්නට සිදුවෙයි

මේ අසාධාරණ කැපීලිල ගමුවේ නිහඬව සිටින්න එපා ඔබේ හඬ හැකි සෑම තැනකදීම ඇවිදී කරන්න